

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація та планування лісгосподарського виробництва

Освітній рівень магістр

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Організація та планування лісгосподарського виробництва
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1 курс/1-2 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття –30 год. Самостійна робота – 120год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

«Організація та планування лісгосподарського виробництва» вивчається у вищих навчальних закладах для формування у студентів теоретичних знань та практичних навиків в організації виробництва на лісових підприємствах, плануванні їх господарської діяльності, організації виробничих процесів, перспективного і поточного планування лісгосподарського виробництва, обліку і звітності, аналізу виробничо-господарської діяльності, обґрунтування економічної ефективності виробництва і окремих заходів. Вивчення дисципліни «Організація та планування лісгосподарського виробництва» базується на знаннях з ведення лісового господарства, отриманих студентами при освоєнні навчальних програм освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», а програма дисципліни «Організація та планування лісгосподарського виробництва» на основі раніше отриманих знань передбачає вивчення питань організації виконання завдань в лісовому господарстві та особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців цієї галузі.

Внаслідок вивчення дисципліни студент повинен знати:

організаційну структуру лісгосподарського виробництва, зміст організації виробництва, об'єкт, предмет і завдання дисципліни; класифікацію підприємств лісового профілю; склад і структуру виробничо-господарської діяльності підприємств лісового господарства; організацію виробничого процесу підприємств; особливості режиму роботи підприємств; використання засобів виробництва в лісовому господарстві; технічне нормування і вдосконалення організації праці та планування виробництва; організацію праці й заробітної праці; організацію сталого розвитку лісового господарства, лісокультурних робіт, охорони лісу від пожеж, боротьби зі шкідниками і хворобами, мисливських угідь, відпуску деревини на пні, поліпшення якісного складу лісів рубками та проведення рубок головного користування.

вміти:

планувати і організовувати виробничі процеси на підприємствах лісового господарства, виконувати техніко-економічні розрахунки планових об'ємів виробництва, аналізувати лісгосподарську діяльність підприємства для виявлення шляхів покращення його ефективності, оперативно планувати основні види лісгосподарських робіт, проводити оформлення основних управлінських документів, реалізовувати навички з аналізу і узагальнення результатів лісгосподарської і комерційно-фінансової діяльності лісгосподарських підприємств.

Мета вивчення дисципліни є здобуття студентами теоретичних знань та практичних навичок в організації плануванні виробництва на підприємствах лісового господарства.

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства. .

СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

Програмні результати навчання

РН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень

РН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Організація виробництва як прикладна економічна дисципліна.	1.1. Значення і завдання організації й управління виробництвом 1.2. Становлення і розвиток організації виробництва як науки. 1.3. Зміст організації виробництва, об'єкт і предмет її вивчення. 1.4. Мета дисципліни та її роль у підготовці фахівців лісового господарств.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
2.	Тема 2. Характеристика підприємств лісового господарства.	2.1. Підприємство - первинна ланка національної економіки. 2.2. Класифікація підприємств лісового господарства.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
3.	Тема 3. Склад і структура виробничо-господарської діяльності підприємств лісового господарства	3.1. Склад виробничо-господарської діяльності державних підприємств лісового господарства. 3.2. Виробнича структура лісгосподарських підприємств.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
4.	Тема 4. Організація виробничого процесу на підприємстві	4.1. Виробничий процес та його структура. 4.2. Типи виробництв. 4.3. Принципи організації виробництва. 4.4. Виробничий цикл і його структура. 4.5. Види поєднання операцій у виробничому циклі.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
5.	Тема 5. Оперативне управління виробництвом	5.1. Мета, функції та вимоги до оперативного управління виробництвом. 5.2. Принципи і основні елементи оперативного управління. 5.3. Диспетчерування виробництва. 5.4. Організаційна структура управління	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.

		<p>підприємством.</p> <p>5.4.1. Суть, принципи і етапи створення організаційних структур.</p> <p>5.4.2. Організаційні структури управління підприємством.</p> <p>5.5. Функціональні права та обов'язки керівників і спеціалістів ДПЛГ.</p> <p>5.6. Зарубіжний досвід оперативного управління виробництвом</p> <p>.....</p>	
6.	Тема 6. Режим роботи підприємств	<p>6.1. Режим роботи та його основні елементи.</p> <p>6.2. Баланс робочого часу..</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 7. Використання засобів виробництва в лісовому господарстві	<p>7.1. Склад засобів праці та їх участь у виробничому процесі.</p> <p>7.2. Показники використання засобів праці.</p> <p>7.3. Виробнича потужність.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 8. Технічне нормування як інструмент удосконалення організації праці й планування виробництва	<p>8.1. Завдання і значення технічного нормування.</p> <p>8.2. Види нормативів і норм в організації нормування праці.</p> <p>8.3. Класифікація затрат робочого часу.</p> <p>8.4. Методи технічного нормування.</p> <p>8.4.1. Фотографія робочого часу.</p> <p>8.4.2. Хронометраж.</p> <p>8.4.3. Фотохронометраж.</p> <p>8.5. Розрахунок обґрунтованих норм часу і норм виробітку.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 9. Організація праці й заробітної плати	<p>9.1. Організація праці в лісовому господарстві.</p> <p>9.1.1. Теоретичні засади організації праці.</p> <p>9.1.2. Класифікація персоналу підприємства.</p> <p>9.1.3. Освітньо-кваліфікаційні рівні персоналу.</p> <p>9.1.4. Час роботи і відпочинку працівників.</p> <p>9.1.5. Чисельність персоналу та його плінність.</p> <p>9.2. Оплата праці.</p> <p>9.2.1. Загальні положення.</p> <p>9.2.2. Тарифна система.</p> <p>9.2.3. Форми і системи оплати праці.</p> <p>9.2.4. Оплата праці керівників, спеціалістів і службовців.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 10. Значення лісу та склад лісогосподарської діяльності	<p>10.1. Економічне, екологічне і соціальне значення лісу.</p> <p>10.2. Управління лісами і лісовим господарством України.</p> <p>10.3. Склад виробничої лісогосподарської діяльності.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 11. Організація сталого розвитку лісового господарства	<p>11.1. Сутність і проблеми сталого розвитку.</p> <p>11.2. Передумови й основні аспекти реформування лісового господарства України.</p> <p>11.3. Напрями реформування та принципи економічного стимулювання сталого лісокористування.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 12. Організація лісокультурних робіт	<p>12.1. Лісовідновлення і лісорозведення.</p> <p>12.2. Сприяння природному лісовідновленню.</p> <p>12.3. Організація виконання лісокультурних робіт .</p> <p>12.3.1. Заготівля насіння.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу.

		12.3.2. Вирощування садивного матеріалу. 12.3.3. Створення лісових культур..	Тести, питання.
7.	Тема 13. Організація охорони лісу від пожеж	13.1. Лісові пожежі - стихійне еколого-економічне лихо. 13.2. Профілактичні протипожежні заходи. 13.3. Заходи щодо попередження лісових пожеж. 13.3.1. Створення протипожежних бар'єрів. 13.3.2. Спорудження об'єктів протипожежного призначення. 13.4. Організація виявлення лісових пожеж. 13.4.1. Наземне виявлення осередків лісових пожеж. 13.4.2. Авіаційне патрулювання лісів. 13.5. Гасіння лісових пожеж..	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 14. Боротьба зі шкідниками та хворобами лісу	14.1. Класифікація шкідників і хвороб лісових порід. 14.2. Загальні засади та методи боротьби. 14.3. Методи нагляду за масовими шкідниками лісу. 14.4. Біологічний метод захисту лісу від шкідників. 14.5. Авіаційно-хімічний метод боротьби зі шкідниками лісу. 14.6. Заходи захисту деревостанів від стовбурних шкідників 14.6.1. Вибірання свіжозаселених дерев. 14.6.2. Санітарні рубання. 14.6.3. Викладання ловильних дерев.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 15. Організація мисливських угідь	15.1. Турбота про диких тварин - складова сталого розвитку. 15.2. Мисливське впорядкування. 15.2.1. Бонітування мисливських угідь. 15.2.2. Оцінка продуктивності мисливських угідь. 15.3. Збереження, примноження та охорона диких тварин. 15.3.1. Взаємозв'язок лісової флори і фауни. 15.3.2. Вплив лісогосподарських заходів на фауну. 15.3.3. Біотехнічні заходи. 15.3.4. Охорона тваринного світу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 16. Організація відпуску деревини на пні	16.1. Правові засади відпуску деревини. 16.2. Порядок встановлення розміру спеціального використання лісових ресурсів. 16.3. Строки і порядок заготівлі й вивезення деревини. 16.4. Порядок видачі лісорубних і лісових квитків. 16.5. Розміри майнових стягнень за порушення "Правил відпуску деревини на пні" .	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 17. Поліпшення якісного складу лісів рубаннями	17.1. Еколого-економічні аспекти рубань. 17.2. Рубання формування й оздоровлення лісів . 17.3. Організація рубань формування та оздоровлення лісів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
7.	Тема 17. Організація рубань головного користування	18.1. Єдність лісокористування та лісовідновлення. 18.2. Зміст і особливості лісозаготівель. 18.3. Організація лісосічних робіт. 18.4. Особливості використання лісовозного транспорту. 18.5. Організація нижньоскладських робіт. 18.6. Лісогосподарська діяльність держлісгоспів у контексті вимог часу .	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Практичне заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Залік/іспит	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

І-ий семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Практичні з-тя		4		4		4		4		4		5			5			30
Самостійна робота														10				10
Індивідуальні завдання																10		10
Залік																	50	50
Всього за тижень		4		4		4		4		4		5		10	5	10	50	100

ІІ-ий семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Практичні з-тя		4		4		4		4		4		5			5			30
Самостійна робота														10				10
Індивідуальні завдання																10		10
Екзамен																	50	50
Всього за тижень		4		4		4		4		4		5		10	5	10	50	100

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B		
70 – 79	C	добре	
60 – 69	D	задовільно	

50 – 59	Е		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Література: Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Галузева угода між Держкомітетом лісового господарства та центральним комітетом профспілки працівників лісового г-ва України. 2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 448 с. 3. Державна програма „Ліси України” на 2002-2015 роки. Затверджена постановою КМ України від 29 квітня 2002 р. № 581. 4. Завадський Й.С. Менеджмент. – Т.1. Вид. друге. – К.: 1998. – 542 с. 5. Олійник І.Я. Організація лісгосподарського виробництва Навчально-методичний поради́ник з курсового проектування. Львів – 2003. – 59 с. 6. Пітер Пірс. Основи економіки лісового господарства. К.: ТОВ „Видавничий дім „Еко-інформ”, 2006. – 223 с. 7. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства: навч. посібник. – К.: Знання, 2012. – 487 с. 8. Синякевич І.М. Економіка галузей лісового комплексу. – Львів: Світ, 1996. – 180 с. 9. Синякевич І.М., Сенько Є.І. та ін. Менеджмент у виробничій сфері. – Львів: 1999. – 284 с. 10. Шпарик Ю.С. Стале управління лісами (на прикладі Українських Карпат). Івано-Франківськ, 2016. – 286 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сенько Є.І., Огородник М.М., Динька П.К. Економіка праці в лісовому секторі. - Львів. – 2005. 2. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник. – Львів: БаК, 2001 – 634 с. 3. Синякевич І.М. Екологічна і лісова політика. Збірник наукових праць. Вип. 2. –Львів: ТзОВ „ЗУКЦ”, 2004. – 144 с. 4. Критерії та індикатори сталого розвитку лісової галузі України. Метод. рекомендації з питань ведення та управління лісовим господарством. – К.: Нора-прінт, 2003. – 138 с. 5. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Нав. пос. – Київ: ЦНЛ, 2003. – 436 с. 6. Цигилик І.І., Бибик Я.Р., Ємбрик М.Я., Поращич В.Ф. Економіка підприємства (в питаннях і відповідях). Навч. пос. – К.: ЦНЛ, 2004. – 168 с. 7. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах лісового господарства України. – К.: 2002. – 121 с. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси в мережі Інтернет</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/ – Законодавство України. 	

7. Контактна інформація

Кафедра лісового і аграрного менеджменту	Факультет природничих наук вул. Галицька 201, каб. 206, 107 тел. (0342) 59-61-66 (0342) 59-61-72 сайт: https://kl.pnu.edu.ua E-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Заїка Володимир Костянтинович
Контактна інформація викладача	volodymyr.zaika@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній онлайн режимі за погодженням із деканом факультету)
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку відповідно до зазначених критеріїв оцінювання у ЕНК. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Додаткові бали	Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

Викладач, професор _____ В.К. Заїка